

195
ΙΣΑΑΚ Ν. ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ
Πρόεδρος τής Νέας Φιλικής Έταιρείας

ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ - ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ

Διά τήν ιστορίαν τών Σερρών ἔγραψαν πολλοί, ἰδίᾳ δέ ὁ σεβαστός μου φίλος κ. Πέτρος Πέννας, τοῦ ὁποίου ἡ περισπούδαστη ἱστορία τών Σερρών, τῆς πόλεως καί τοῦ Νομοῦ Σερρών γενικώτερον, δίδει πειστικάς ἀπαντήσεις διά τό πότε ἰδρύθη ἡ πόλις τών Σερρών, ποία ἡ ἀρχική τῆς ὀνομασία, ποιοί ἀρχικῶς τήν ἀπετέλεσαν, ποίαι αἱ ἐξελίξεις τῆς ἀπό τήν Ἑλληνικήν ἀρχαιότητα, τήν Ρωμαϊοκρατίαν, τήν Βυζαντιοκρατίαν, τήν Φραγκοκρατίαν καί τήν Τουρκοκρατίαν.

Εἶναι ἡ πόλις πού ἔχει δοκιμασθῆ εἰς διαφόρους χρονικάς περιόδους κατά τρόπον τραγικόν. Ἐδοκίμασε ἀκμάς καί καταπτώσεις, καταστροφάς καί ἀναδημιουργίας. Ἡ ὄλη περίπτωσις τῆς ἐνθυμίζει τόν μυθικόν Φοῖνικα, πού καίγεται καί ξαναγεννᾶται ἐκ τῆς τέφρας του. Ἐνδοξος καί ὑπερήφανη ἡ ἱστορία τῆς. Τιμῆν καί ὑπερηφάνειαν αἰσθάνονται ὅσοι κατάγονται ἐξ αὐτῆς καί τοῦ Νομοῦ Σερρών γενικώτερον, ὡς καί ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι καθ' οἰονδήποτε τρόπον συνεδέθησαν καί συνδέονται μέ τήν περιλάλητον πόλιν καί τόν Νομόν Σερρών τοῦ ὁποίου εἶναι πρωτεύουσα, διά τήν ἀφθιτον δόξαν, τόν πλοῦτον θυσίων εἰς αἷμα καί ὑλικά ἀγαθά καί τήν συμβολήν των εἰς τήν ἱεράν ὑπόθεσιν τῆς ἐλευθερίας καί τήν διατήρησιν τῆς Ἑλληνικότητός των.

Περί ὄλων αὐτῶν ἀφηγεῖται ὁ κορυφαῖος ἱστορικός ἐρευνητής κ. Πέτρος Θωμᾶ Πέννας, ὁ διαπρεπής Νομικός, τέως Βουλευτής τοῦ Νομοῦ Σερρών, Γενικός Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Προνόιας καί Πρόεδρος τῆς εὐφήμως γνωστῆς «Ἱστορικής καί Λαογραφικῆς Ἐταιρίας Σερρών — Μελενίκου», μέ τόν πανελληνίως γνωστόν γλαφυρόν τρόπον εἰς τό περισπούδαστον σύγγραμμά του «Ἡ ἱστορία τών Σερρών», ἡ ὁποία ἀξίζει νά γίνει ἐντύφημα ὄλων τών Ἑλλήνων, ἰδιαιτέρως δέ τών νέων μας.

Ἡ ταπεινότης μου θά ἀναφερθῆ δι' ὀλίγων εἰς τήν σημερινήν ὑπόστασιν τοῦ Νομοῦ Σερρών καί τά προβλήματά του.

Ἐχει ὁ Νομός ἑκτασιν 3.968 τ.χ., ἤτοι 3.968.000 στρέμματα. Ἐξ αὐτῶν 1.658.000 εἶναι ἐκτάσεις ποικίλης καλλιέργειας, 1.158.000 στρέμ. βοσκήσιμοι ἐκτάσεις, 855.000 δασικαί ἐκτάσεις καί 297.000 στρέμ. καταλαμβάνουν οἱ οἰκισμοί, δρόμοι, πλατεῖαι, χεῖμαρροι, ἡ Λίμνη Κερκίνης κλπ.

Πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ εἶναι ἡ ἱστορική πόλις τών Σερρών, φημισμένη ἤδη ἀπό τῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκοκρατίας, διά τήν ὑψηλήν πνευματικὴν καί πολιτιστικὴν τῆς στάθμην, ἣτις πολιτικὴ στάθμη ἦτο εὐρύτατα καί εὐφήμως γνωστή, δι' ὃ καί ἐκαλεῖτο: «Αἱ Ἀθῆναι τῆς Μακεδονίας».

Εὐρίσκεται καί σήμερον εἰς ζηλευτόν πνευματικόν καί πολιτιστικόν ἐπίπεδον, μέ τά πολλά πνευματικά της Σωματεῖα, ὅπως ὁ ἰδρυθεῖς τό 1870 «Μακεδονικός Φιλεκπαιδευτικός Σύλλογος», ὁ Μουσικογυμναστικός Σύλλογος «Ὀρφεύς», ἰδρυθεῖς τό 1905, ὅστις ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ καί ἡ κινητήριος δύναμις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κομιτάτου κατά τόν Μακεδονικόν ἀγῶνα κατά τό 1905—1912, ἡ «Πνευματική Ἑστία Σερρών», ἰδρυθεῖσα τό 1938 μέ πρωτοβουλίαν τοῦ ἐκ Νιγρίτης ἐπιφανοῦς πολιτικοῦ ἀειμνήστου Ἀθανασίου Ἀργυροῦ, ἡ εὐφήμως γνωστή «Σερραϊκὴ Πολιτιστικὴ Ἑνωσις - Σ.Π.Ε.» ἰδρυθεῖσα τό 1957, ἣτις λειτουργεῖ καί ὡς Λαϊκόν Πανεπιστήμιον μέ ὁμιλητάς Καθηγητάς Πανεπιστημίων καί ἄλλους ἐπιστήμονας, Λαϊκοὺς καί Κληρικοὺς διαπρεπεῖς πνευματικούς ἀνθρώπους.

Ἔχει πληθυσμόν ὁ Νομὸς Σερρών 210.000 περίπου καί διαιρεῖται εἰς τέσσαρας (4) ἐπαρχίας: 1) Σερρών, μέ ἔδραν τὰς Σέρρας καί 50 Κοινοτήτας, 2) Φυλλίδος, μέ ἔδραν τὴν Νέα Ζίχνη καί 35 Κοινοτήτας, 3) Σιντικῆς, μέ ἔδραν τό Σιδηρόκαστρον καί 32 Κοινοτήτας, καί 4) Βισαλτίας, μέ ἔδραν τὴν Νιγρίτα καί 30 Κοινοτήτας.

Εἶχε 4 Δήμους: Σερρών, Νιγρίτης, Σιδηρόκαστρον καί Ἡρακλείας μέχρι Αὐγούστου τοῦ 1990. Τώρα ἀνεγνωρίσθη εἰς Δήμον καί ἡ τέως Κοινότης Νέας Ζίχνης, μέ τό Προεδρικόν Διάταγμα 274/20.8.1990 (Φ.Ε.Κ. 111 τ. Α' 28.8.1990).

Εἶναι ἓνας ἐκ τῶν δυναμικότερων Νομῶν τῆς χώρας μας, μέ ἀρκετὰ ἐργοστάσια, τό σημαντικώτερον ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας Ζακχάρεως, μέ ἔδρα τόν Λευκῶνα Σερρών. Εἶναι ἐκ τῶν πρώτων εἰς καπνοκαλλιέργειαν, ὀρυζοκαλλιέργειαν, παραγωγὴν τεύτλων, τοματοκαλλιέργειαν (παραγωγῆς τοματοπολτοῦ), καλλιέργειαν ἀραβοσίτου κλπ.

Παρά τό γενικῶς ἐπικρατοῦν πνεῦμα μειωμένης προσπαθείας ὑπαλλήλων εἰς ἄλλας περιφερείας, εἰς τόν Νομόν Σερρών καί ἰδιαίτερος εἰς τόν τομέα τῆς Διευθύνσεως Γεωργίας Σερρών, ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι ἐργάζονται μέ ὑψηλὴν συναίσθησιν καθήκοντος καί μέ πραγματικόν ἐνδιαφέρον διά τὴν πρόοδον καί προκοπὴν τῶν ἀγροτῶν μας. Εἶναι παράδοσις εἰς τὴν Δ/σιν Γεωργίας Νομοῦ Σερρών ἡ εὐρυθμὸς λειτουργία τῆς Ὑπηρεσίας, μέ προεξάρχουσαν πάντοτε τὴν διευθύντρια Ἰωάννα Γαβρηλίδου, τῆς ὁποίας τό ἐνδιαφέρον εἶναι ἀμείωτον διά κάθε τί πού ἔχει σχέσιν μέ τους ἀγρότας καί πράττει τό πᾶν διά τὴν στελέχωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν, πολλαὶ ἐκ τῶν ὁποίων λειτουργοῦν μέ μειωμένον προσωπικόν. Δυστυχῶς ὑπάρχει εἰς τό Κέντρον, ἢ μᾶλλον εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τό πνεῦμα τῆς κακῶς ἐννοουμένης οἰκονομίας. Ἐσημειώθησαν ἐντυπωσιακαὶ ἐπιτυχίαι εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καί τῆς ποιότητος τῶν προϊόντων, τόσον εἰς τόν γεωργικόν, ὅσον καί τόν κτηνοτροφικόν τομέα καί ἀσφαλῶς θά εἶχαμε, ἐπ' ὤφε-

λεία της έθνικης οικονομίας, ακόμη καλλιτέρας αποδόσεις, εάν έκαλύπτοντο αι όργανικαι θέσεις και διετίθετο έπαρκής αριθμός Τοπογραφικών Συνεργειών διά τήν κάλυψιν αίτημάτων πολλών Κοινοτήτων, διενεργείας έκουσίων άναδασμών και διάθεσις πιστώσεων διά τήν αντιμετώπισιν τών δαπανών μικρών παραλλήλων έργων ίσοπεδώσεως, έκχερσώσεως, άπολιθώσεως και χαλικοστρώσεως δρόμων κλπ.

Η έλλειψις προσωπικού, διοικητικού και γεωτεχνικού, είναι πολύ μεγάλη και καθίσταται έμφανεστερα λόγω της αύξησεως τών προγραμμάτων οικονομικών ενισχύσεων υπό της ΕΟΚ.

: Έγιναν επανειλημμένοι αναφοραι διά τήν πρόσληψιν έστω και ώρομισθίου προσωπικού, αλλά δυστυχώς, καιτοι παρήλθε 4μηγον χρονικόν διάστημα από της ύποβολής τών αναφορών, τό λογικόν και δίκαιον αίτημα περί διορισμού 6 Γεωπόνων διά τό Άμπελουργικό Κτηματολόγιο, τας έπιδοτήσεις και τούς άναδασμούς, ως και 2 διοικητικών υπαλλήλων και 1 δακτυλογράφου, ακόμη δέν ίκανοποιήθη.

Τά προγράμματα έπιδοτήσεων, διά νά μήν καθυστερούν και ως εκ τούτου δυσφορούν οι άγρότες, δέν είναι δυνατόν νά λειτουργήσουν άνευ χειριστού και στελεχώσεως του Γραφείου Πληροφορικής εις τήν Μηχανογράφησιν, ή όποια προβλέπεται νά γίνει μέ μόνιμον προσωπικόν (Πανεπιστημιακού έπιπέδου 1, Τ.Ε.Ι. 1 και 2 Μέσης Έκπαιδύσεως).

Λόγω τών γεγονότων της πρώην Γιουγκοσλαβίας, έδημιουργήθη φόρτος έργασίας εις τό Τελωνείον Προμαχώνος Σερρών, διότι τούτο έγινε πλέον τό κυριότερον σημείον εισόδου εις τήν Ελλάδα προϊόντων απ' όλας τας χώρας της Ευρώπης και ως εκ τούτου απαιτείται συνεχής παρουσία Γεωπόνων διά τόν φυτοϋγειονομικό και ποιοτικό έλεγχο τών εισαγομένων προϊόντων, άλλ' ακόμη ουτε Γεωπόνοι διορίστησαν, ουτε ή πέραν του ώραρίου έργασία άμείβεται, ουτε και είναι έξησφαλισμένος ό χώρος στεγάσεως υπαλλήλων της Δ/σεως Γεωργίας εις τό Τελωνείον Προμαχώνος και ή έγκατάστασις τηλεφώνου άνευ φραγής.

Η αλήθεια είναι ότι όλος ό Νομός Σερρών έχει μεταβληθεί εις άπέραντον εργοτάξιον. Γίνονται παντού έργα ευρυτάτου κοινωνικού χαρακτήρος, εις τήν γεωργίαν, τά δάση, τήν άλιείαν, τήν βιομηχανίαν, τήν ενέργειαν, τά συγκοινωνιακά (άρκει έδώ νά αναφερθῆ ότι έσημειώθη αύξησις διαθέσεως πιστώσεων κατά 426% και συγκεκριμένως, ένώ τό 1988—1989 διετέθησαν 1.089.000.000, στην διετία 1990—1991 διετέθησαν 5.730.000.0000). Έπιτέλους ανακατασκευάζονται αι διώρυγες παροχετεύσεως νεροϋ χωρίς άπωλείας και θά γίνεται ή άρδευσις άγρών μέ άνεσιν και μέ όλιγώτερα έξοδα. Διά τό άρδευτικόν δίκτυον Σκουτάρεως διατίθενται 2.200.000.000 και τό άρδευτικόν δίκτυον Άλιστράτης 300.000.000, διά τήν κατασκευήν της διώρυγας 5Κ 2.500.000.000 και διά

τήν κατασκευήν τῆς διώρυγος 3K 1.800.000.000, διά τό ἀρδευτικόν δίκτυον Λιβαδιάς — Κερκίνης 700.000.000.

Εἰς τόν τομέα τῆς ὁδοποιΐας διατίθενται 6.010.000.000 καί συγκεκριμένως διά τήν βελτίωσιν τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Σερρών — Δράμας 1.200.000.000, διά τήν βελτίωσιν ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Σερρών — Νιγρίτης 160.000.000, διά τήν βελτίωσιν ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἀμφιπόλεως — Συμβολῆς 1.200.000.000, διά τήν βελτίωσιν ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Ἀμφιπόλεως — Μεσοράχης 1.000.000.000, διά τήν βελτίωσιν ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Σιδηροκάστρου — Προμαχώνος 900.000.000, διά τήν κατασκευήν ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἀσπροβάλλας — Νέων Κερδυλίων 1.200.000.000, διά τήν διαπλάτυνσιν καί ἀσφαλτόστρωσιν δρόμων Σερρών — Ἄνω Βροντοῦ — Σιτοχωρίου — Νέων Κερδυλίων 200.000.000, διά τήν διαπλάτυνσιν καί ἀσφαλτόστρωσιν τῶν δρόμων Σ. Σ. Ἀγγίστης — Κοηνίδος — Νέας Μπάφρας — Ἡλιοκώμης — Ροδολίβους 200.000.000, διά τήν διαπλάτυνσιν ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Γεφύρας Στρυμόνος (εἰς γεφύρας παρά τήν σιδηροδρομικήν γραμμήν) - μέχρις ὁρίων Νομοῦ Κιλκίς 300.000.000, διά τόν ἐκσυγχρονισμόν, τήν κατασκευήν καί τόν ἐξοπλισμόν τοῦ Τελωνείου Προμαχώνος 1.200.000.000 καί διά τόν Σταθμόν Ὑγειονομικοῦ Ἐλέγχου Προμαχώνος (ἐδῶ θά ἰκανοποιηθεῖ καί τό αἶτημα τῆς Δ/νσεως Γεωργίας) 150.000.000, διά τό Θεραπευτήριον Χρονίων Παθήσεων Νιγρίτης 2.000.000.000, διά τὰς κτιριακάς ἐγκαταστάσεις Τ.Ε.Ι. Σερρών 2.000.000.000, διά τὰ Γυμνάσια, Λύκεια καί Σχολεῖα 1.500.000.000. Διά τό Σπήλαιον Ἀλιστράτης 250.000.000, διά τήν ἀξιοποίησιν τοῦ Χιονοδρομικοῦ Κέντρου Λαϊλιά 150.000.000, διά ἀναδασώσεις καί φυτώρια 400.000.000, διά διευθετήσεις χειμάρρων 150.000.000, διά τήν διάνοξιν ἀντιπυρικών δασικῶν δρόμων 450.000.000. Εἶναι πολλά ἀκόμη, τά ὅποια δέν εἶναι ἀνάγκη νά ἀναφέρω, ἀρκοῦμαι μόνον νά σημειώσω ὅτι ἔχουν ἀπορροφηθεῖ κατά τὰ δύο τελευταῖα ἔτη (1990-1991) αἱ πιστώσεις τοῦ Περιφερειακοῦ Προγράμματος τῆς ΣΑΝ/ 2, τῶν μέν προελεύσεως Μ.Ο.Π., πιστώσεις 662.000.000 ἀπερροφήθησαν 667.000.000, τῶν δέ πιστώσεων ἐκ τῶν Σ.Π.Α. (Σχέδια Περιφερειακῆς Ἀναπτύξεως) 920.000.000, ἀπερροφήθησαν 1.095.000. 000, ἤτοι αὔξησις κατά 120%.

Ἐγιναν πολλά καί μποροῦν νά γίνουν ἀκόμη πολλά καί γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ἔργα, τά ὅποια καί τούς κατοίκους τῶν χωρίων μας θά ἐξυπηρετήσουν θετικῶς καί εἰς τήν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου θά συμβάλουν. Ἡ γῆ μας, ἡ μάνα γῆ, ἔχει νά μᾶς δώσῃ πολλά ἀκόμη.

Ἀναφέραμε ὅτι ὑπάρχουν 855.000 στρέμματα δασικά ἐκτάσεις. Ἐκ τοῦ συνόλου αὐτοῦ τῶν 855.000 στρεμμάτων, τῶν φερομένων ὡς δασικῶν ἐκτάσεων, πλέον τῶν 100.000 στρεμμάτων καλύπτονται ὑπό θαμνώδους βλαστήσεως, ἣτις δέν ἀποφέρει καμμίαν ἀπολύτως πρόσοδον εἰς τήν ἐθνικήν μας οἰκονομίαν. Ἐνῶ πρόκειται περὶ ἐκτάσεως ἐπιδεκτικῆς

καλλιεργείας, είναι χωματόβουνα. Εάν εκχερσωθούν και εκθαμνωθούν και διανεμηθούν εις άκτήμονας τών παρακειμένων χωρίων, θά αποφέρουν άξιόλογον εισόδημα, θά λυθή τό όξύ πρόβλημα άποκαταστάσεως άκτημόνων πολλών χωρίων, όποτε και ή γή θά άξιοποιηθῆ και οί άκτημονες θά αποκτήσουν τά πρόσ τό ζείν αναγκαία και θά μένουν εις τούς τόπους των, χωρίς νά παρίσταται άνάγκη μετακινήσεώς των εις άστικά κέντρα και ένασχολήσεώς των εις παρασιτικά επαγγέλματα.

Συγκεκριμένως από τά Κρούσια όρη (άπό Τοβά Τεπέ) μέχρι τά Κερδύλια, εάν γίνουν εκθαμνώσεις, εκχερσώσεις, άπολιθώσεις κλπ., θά άξιοποιηθούν πλέον τών 100.000 στρεμμάτων και θά άποκατασταθούν άγροτικώς οί άκτημονες 18 χωρίων (Άνατολής, Θεοδωρείου, Παραποτάμου, Όδηγήτριας, Μοναστηρακίου, Σταυροδρομίου, Κερκίνης, Λιθοτόπου, Χειμάρρου, Τριάδος, Ζευγολατιού, Στρυμονικού, Καλοκάστρου, Λειβαδοχωρίου, Άμπέλων, Τριανταφυλλιάς, Βέργης και Νικοκλείας), οί άκτημονες τών όποιων θά άποκατασταθούν εις γεωργικόν κλήρον 40 — 50 στρεμμάτων και έτσι θά λυθή τό πρόβλημα διαβιώσεως περίπου 2.000 οικογενειών. Κατά μέσον όρον άναλογεί άποκατάστασις 110 άκτημόνων σέ κάθε χωριό από τά άνωτέρω 18, τά πληθυσμιακώς μικρότερα εκ τών όποιων δέν θά έχουν 110 άκτημονας, τά μεγαλύτερα όμως εις πληθυσμόν ίσως έχουν περισσότερους. Εκ τών πραγμάτων θά προκύψη πού θά άποκατασταθούν περισσότεροι ή όλιγότεροι άκτημονες και πού ένδεχομένως θά γίνη ή συμπλήρωσις του κλήρου τών άνεπαρκώς άποκατασταθέντων εις μικτόν κλήρον άγροτών.

Άπό 30ετίας περίπου λειτουργούν εις τήν πεδιάδα Σερρών 10 Τοπικοί Όργανισμοί Έγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) και ένας Γενικός Όργανισμός Έγγείων Βελτιώσεων (Γ.Ο.Ε.Β.) και καλύπτουν περίπου όλα τά άγροκτήματα του κάμπου τών Σερρών. Οί Όργανισμοί ούτοι ιδρύθησαν επί τών ήμερών του άειμνήστου Υπουργού Γεωργίας Κ. Άδαμοπούλου, όστις υπήρξεν εις τών καλλιτέρων Υπουργών πού έθήτευσαν εις τό Υπουργείον Γεωργίας και ήτο φίλτατος του άειμνήστου Νικ. Τσίμπα, διαπρεπούς ιατρού χειρουργού, βουλευτού τότε Δράμας, τόν όποιον ήγάπα και έξετίμα ό Υπουργός, διότι ένδιεφέρετο ιδιαίτερος διά γενικά και έθνικά θέματα.

Άπό τής συστάσεως τών Τ.Ο.Ε.Β. έδημιουργήθησαν, ως ήτο έπόμενον, διάφορα προβλήματα λειτουργίας των, τήν ικανοποίησιν τών όποιων έπεδίωξαν κατά καιρούς οί εκπρόσωποι των.

Τόν Σεπτέμβριον του 1988 οί εκπρόσωποι τών Διοικήσεων τεσσάρων Τ.Ο.Ε.Β., Ι. Ηρακλείας, ΙΙ. Προβατά, ΙΙΙ. Σιδηροκάστρου και ΙΗ. Νιγρίτης — Φλαμπούρου, διά ψηφίσματος των έζήτησαν, πλήν άλλων, και τήν άνακατασκευήν του άρδευτικού δικτύου τής πεδιάδος Σερρών, διαμόρφωσιν και χαλικόστρωσιν τών άγροτικών δρόμων και άρδευτικών δι-

κτύων τῶν Τ.Ο.Ε.Β. περιοχῆς πεδιάδος Σερρῶν, ἰδίᾳ δέ τοῦ δευτέρου ἀρδευτικοῦ δικτύου, τό ὁποῖον εἶναι τό παλαιότερον τῆς χώρας μας ὑπό ἔποψιν κατασκευῆς (κατασκευάσθη τό 1936) καί λόγω τῆς γαιώδους διατομῆς τῶν διωρύγων του ὑπέστη φθοράς ἐκ τῆς μακροχρονίου χρήσεως, μέ ἀποτέλεσμα νά χάνεται τό νερό λόγω διαβρώσεως μεγάλων τμημάτων τῶν διωρύγων καί ἐδυσκολεύοντο οἱ ἰδιοκτῆται 156.000 στρεμμάτων εἰς τό νά ἀρδεύουν τοὺς ἀγρούς των καί ὑπεβάλλοντο εἰς μεγάλας δαπάνας διὰ τήν ἀντιμετώπισιν τῶν δυσχερειῶν πού προέκυπταν ἐκ τῆς διαβρώσεως τῶν διωρύγων. Ἄλλ' ἐκτός ἀπό τήν ἀνακατασκευήν τοῦ Δευτέρου ἀρδευτικοῦ δικτύου, ἦτο ἀναγκαῖα καί ἡ ἀνακατασκευή τῶν προσαγωγῶν τάφρων τῶν διωρύγων 3Κ καί 4Κ.

Ἦδη τά πολυδάπανα αὐτά ἔργα ὀλοκληροῦνται καί εἶναι πλέον χαρᾶς Εὐαγγέλια δι' ὅλους τοὺς ἀγρότας, μέλη τῶν ὡς ἄνω Τ.Ο.Ε.Β., πού θά ἔχουν ἠῤῥξημένην παραγωγήν καί ἀναμφιβόλως ἐντός ὀλίγων ἐτῶν θά ἐπιτευχθῆ καί ἡ ἀπόσβεσις τῆς δαπάνης ἀνακατασκευῆς των καί θά ἀποφευχθοῦν περαιτέρω ταλαιπωρία τῶν γεωργῶν μας καί θά ἔχωμε καί ἐπωφελεῖ διὰ τήν ἐθνικήν μας οἰκονομίαν παραγωγήν.

Ἀνάγκη νά στραφοῦμε εἰς τήν μάνα γῆ καί νά ἀξιοποιήσουμε ὅλας τὰς δυνατότητας πού μᾶς παρέχει καί νά θυμηθοῦμε τό σοφόν ἀποφθεγμα τοῦ Ξενοφῶντος: «*Εὖ μὲν γάρ φερομένης τῆς γεωργίας ἔρρωνται καί αἱ ἄλλαι τέχναι ἅπασαι, ὅπου δ' ἂν ἀναγκασθῆ ἡ γῆ χερσεύειν, ἀποσβέννυνται καί αἱ ἄλλαι τέχναι σχεδόν τι καί κατά γῆν καί κατά θάλατταν*» (Οἰκονομικός V, 17).

Παραλλήλως πρὸς τά ἀνωτέρω, νά γίνουιν βελτιώσεις βοσκοτόπων, κατασκευή φραγμάτων διὰ τήν ἀποτροπὴν καταστροφῶν ἐκ πλημμυρῶν τῶν χειμάρρων διαβρώσεις ἐδαφῶν καί δίδοντες κίνητρα διὰ τήν ἐγκατάστασιν καί ἐπανεγκατάστασιν ἀνθρώπων, ἰδίᾳ νέων πού στεροῦνται γῆς, νά τοὺς δώσωμε καί δωρεάν οἰκόπεδα καί νά τοὺς διευκολύνωμε νά κτίσουν τά σπίτια των, νά πυκνώσῃ ὁ πληθυσμὸς εἰς τά σύνορα διὰ νά μὴ δίδουν τήν ἐντύπωσιν ἐγκαταλελειμμένων χωριῶν, ἀπὸ Καστανούσσης μέχρι Νέου Πετρισιῶν ἢ καί ἄλλοῦ. Τά ἀνωτέρω μποροῦν νά γίνουιν μέ ὀλίγα σχετικῶς ἔξοδα καί θά ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα ὄχι μόνον τήν οἰκονομικήν ὠφέλειαν ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου, ἀλλὰ καί θά συμβάλουν ἐνεργῶς εἰς τήν ἐθνικήν ἀσφάλειαν.

Κάθε τόπος ἔχει τήν ἱστορίαν του καί τό κάθε χωριό τήν ἰδικήν του. Ὅλα τά ἀρχαιολογικά εὐρήματα τοῦ Νομοῦ Σερρῶν πού φυλάσσονται τώρα εἰς τά Ἀρχαιολογικά Μουσεία Καβάλας καί Θεσσαλονίκης, ἀνάγκη νά συγκεντρωθοῦν εἰς τό Μουσεῖον Ἀμφιπόλεως καί νά ἰδρυσθῆ καί πλήρες Ἀρχαιολογικόν Μουσεῖον Σερρῶν.